

Klasszikus héber nyelv 4.:

Szintaxis

BBN-HEB11-204

Koltai Kornélia, Biró Tamás

2015. november 18.

Félévközi ZH eredménye

Témaválasztás házi dolgozatra

Ismétlés: igeragozás

Arnold & Choi 3.5:
waw-consecutivum

Waw-consecutivum

- Igével kell a mondatnak kezdődnie,
kivéve, ha a mondat elé valamit kiemelünk, pl. 3.5.1(e). *dependent*.
- Tankönyvünk felfogása:

Konverzív szerep: a másik aspektus jelentése

+ „the idea of succession”

Waw-consecutivum + imperfectum

- Sequential: időbeli egymásutániség
- Consequential: logikai következmény
- Narratival: elbeszélés elindításaként
- Epexegetical: az előző mondat kiegészítése, bővítése, magyarázata...
- Dependent: (idő)határozói tagmondat után, attól „függő”

Waw-consecutivum + perfectum

- Sequential: időbeli egymásutániság
- Consequential: logikai következmény
- Volitional: kérés vagy parancs
- Apodictic: feltétel után (*akkor...*), logikai szükségszerűségen alapuló
- Nem-kijelentő módú ige után (succession),
vagy annak következtében, céljaként (purpose)

Waw conjunctive

- Nem *waw*-consecutive:
 - Valamilyen ok miatt borul a narratív sorrend és a VSO szórend, ezért
 - a *waw* egy főnévhez kapcsolódik, amely az igét megelőzi.
 - Az ige morfológiája és szemantikája a *waw*-consect. nélküli paradigmát követi
- A narratív sorrend és a VSO szórend borul, mert:
 - Distinct subject: eltérő alanyok (megváltozik a mondat alanya)
 - Simultaneous actions: egyidejű cselekvések
 - BT: fókuszos pozíció: párhuzamos mondatok, kiemelve az alanyok vagy a tárgyak kontrasztját.
 - Anterior action: előidejűség – időbeli ugrás

Partikulák:

Arnold & Choi 4. rész

A szófajokról (ismét)

- Sok szó van még egy-egy nyelvben, ami sem ige, sem névszó.
- Meghatározásuk:
 - Szemantikai szempontból: nagyon különböző jelentés / funkció, nehezen meghatározható.
 - Morfológiai szempontból:
 - Nagy részük nem veti alá magát morfológiának, nem ragozható, nem képezhető.
 - Egy részük igen. Például személyragokat kaphat: prepozíciók, אין, הנה stb.
 - Szintaktikai szempontból:
 - Nagyon sok különböző funkció.

Partikulák

- „Partikula” = minden egyéb szófaj, ami nem ige vagy névszó
 - Legfeljebb annyiban alkot egy csoportot, hogy se nem névszó, se nem ige.
 - Különböző szófajok (pl. előjáró), ill. csoportba nehezen sorolható „egyebek”.
- *Prepositions*: előjáró (v.ö. magyar névutó)
- *Adverbs*: határozószó (néha: jobb híján?)
- *Conjunction*: kötőszó
- Egyebek, például:
 - *particles of existence, non-existence* (שׁי, אׁי)
 - mutatószó
 - névelő

Partikulák szerepe a mondatban

- „Partikula” = minden egyéb szófaj, ami nem ige vagy névszó
- *Prepositions*: előjáró (v.ö. magyar névutó)
 - Névszói csoportból (NP) előjárói csoportot (PP) készít, amely (például) határozói szerepet tölthet be a mondatban.
- *Adverbs*: határozószó
 - A határozószó (klasszikus értelemben) önmagában tölthet be határozói szerepet.
- *Conjunction*: kötőszó
 - Azonos (vagy különböző) szerepű mondatösszetevőből készít új (általában az összetevőivel azonos szerepű) mondatösszetevőt.

Házi feladat

Következő órára: olvasandó + házi feladat

1. Elolvasni: 4. fejezet (ismét átfutni), 5.1. szakasz.
2. Házi dolgozat.
3. Igék: I"v igékkel kapcsolatos elsőéves anyag átisméltése (összes törzs).
4. Szabadon kiválasztott bibliai versekből
 - összegyűjteni 15 igét (részben a más összegyűjtötteket is lehet)
 - non-finit alakokat és *waw*-consecutivumos alakokat,
 - besorolni a tankönyvi kategóriák – 3.4 és 3.5 alpontjai – szerint.

Papíron, a tanszéki titkárságon leadva. Határidő: **nov. 23., hétfő, 12:00.**

Viszlát jövő szerdán!